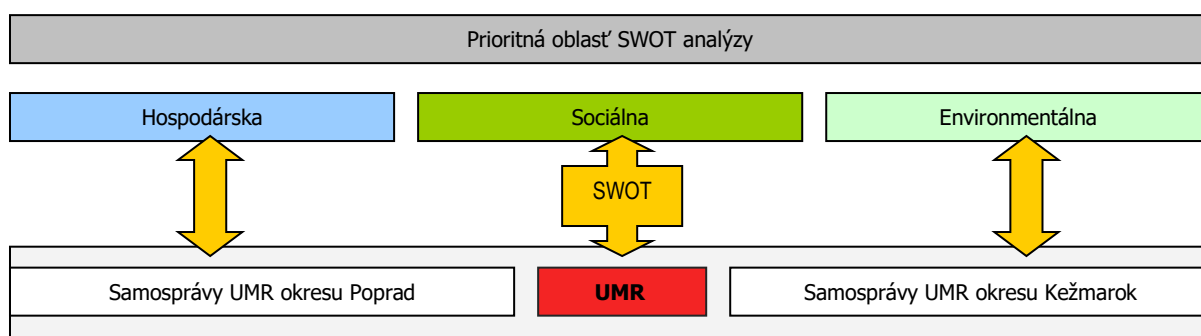

OBSAH

Okres Poprad	4
Hospodárska oblasť	4
Sociálna oblasť	8
Environmentálna oblasť	11
Okres Kežmarok	15
Hospodárska oblasť	15
Sociálna oblasť	19
Environmentálna oblasť	22
Problémová analýza UMR	26
Stanovenie prioritných oblastí - Integrovaných územných investícií	31

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí - **HOSPODÁRSKA, ENVIRONMENTÁLNA a SOCIÁLNA**. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele v rámci IÚS UMR ako aj jednotlivých jeho častiach (okres Poprad, okres Kežmarok)

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne UMR v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja každej časti UMR, ako aj celého Tatranského regiónu, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom zúčastnených miest a obcí, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov celého regiónu UMR ako aj jednotlivých okresov so špecifickými problémami, k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci jednak jednotlivých miest - **Poprad, Svit, Vysoké Tatry a Kežmarok**, ale aj priľahlých obcí na úpätí Vysokých Tatier (**Huncovce, Ľubica, Mlynčeky, Stará Lesná, Stráne pod Tatrami, Veľká Lomnica, Malý Slavkov, Batizovce, Gánovce, Gerlachov, okres Poprad, Nová Lesná, Veľký Slavkov**), ktoré sú súčasťou kultúrno-historických, sociálnych, hospodárskych a environmentálnych väzieb. Na jej základe môže región UMR a jeho jednotlivé špecifické časti prikočiť k formulácii špecifických cieľov stratégie UMR.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
O - príležitosti	1. 2. Stratégia SO ... 10.	1. 2. Stratégia WO ... 10.
T - hrozby	1. 2. Stratégia ST ... 10.	1. 2. Stratégia WT ... 10.

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v celom regióne UMR a jeho jednotlivých častí, ktorá skrýva potenciál územia jendnak priemyselnej časti **Poprad - Matejovce, Svit**, prírodnej - **Vysoké Tatry** a na druhej strane historickej **Kežmarok**. Sú to hlavne tie, ktoré môžu regiónu priniesť výhody pri dosahovaní

vyváženého rastu z hľadiska Environmentálneho, Sociálneho a Hospodárskeho. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, ktoré bude musieť **Tatranský región** riešiť v rámci Integrovannej územnej stratégie. Znamená to teda, že jednotlivé samosprávy (mestá ale aj obce) musia sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že región UMR a jeho jednotlivé časti dosiahne väčší úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom (**Liptov, Slovenský raj, Zamagurie**), ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa región UMR koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia (Poprad, Svit), kvalitné životné prostredie (TANAP, vodné toky, vodné plochy, zníženie emisií, odpadové hospodárstvo, kvalitné a neznečistené vodné zdroje), prírodný potenciál (TANAP), historicko-kultúrne hodnoty (**Spiská Sobota, Kežmarok, Poprad, Vysoké Tatry**), rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu alokované hlavne v exponovanej samospráve **Vysoké Tatry, Poprad**. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre región a jednotlivé časti, preto by sa mali aktéri UMR sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich mesto **Poprad, Svit**, nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb na Tatransko a je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby v oblasti hospodárskej, sociálnej aj nevironmnetálnej. Riziká z 1. kvadrantu môžu región UMR alebo jeho jednotlivé časti vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj regiónu UMR, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie, ktoré na Tatranský región a UMR pôsobí vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany samospráv regiónu UMR a ich jednotlivých partnerov ohrozí jeho regionálnu pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S - W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele regiónu UMR a jednotlivých častí, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť (Zamagurie, ale aj časť UMR v okolí Kežmarku). Na základe analýzy silných a slabých stránok vie región UMR stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily regiónu sa považuje – vysoko hodnotný prírodný - Vysoké Tatry, kultúrne - historický potenciál prezentovaný hlavne mestami Kežmarok (UNESCO), Poprad, mesto Vysoké Tatry, kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie prezentované veľkými, strednými a malými

podnikmi hlavne v mestách **Poprad a Svit**, dobrý prírodný potenciál prezentovaný **NP Vysoké Tatry, Kozie chrby**, či alúviom rieky Poprad, Belá, ostatné vodné plochy - plesá, štrkoviská, výhodná poloha a dopravná dostupnosť prostredníctvom cesty D1 medzinárodného významu, železničným spojením železničnej trate - E 40, C - E 40, letiskom Poprad, Tatranskou železnicou a inou dopravnou infraštruktúrou prepájajúcou jednotlivé záujmové body UMR. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, najmä **Liptovskou kotlinou**, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry ai. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálny faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých región UMR momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí (riešenie problémov s neprispôsobivými skupinami obyvateľov sústredených v samostatných satelitoch podtatranských obcí, ktoré predstavujú vážne riziko rozvoja nielen cestovného ruchu , ale aj bezpečnosti a ohrozenia životného prostredia). *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce región UMR úspešný, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať (oblasť cestovného ruchu s väzbou na **Vysoké Tatry**, priemyselná výroba bez vážnejších dopadov na životné prostredie, kvalitné prostredie pre bývanie). *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody regiónu UMR. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest regiónu ako je **Poprad, Svit, Kežmarok** je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v širšom regióne **Prešovského** ale aj **Žilinského** kraja. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má región najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj (**bohatý kultúrno - historický potenciál** - Kežmarok, Poprad, Spišská Sobotá, **silná hospodárska základňa** - Poprad - Matejovce, Svit, **významné chránené prírodné lokality** - TANAP). Nasledujúce tabuľky a grafy prezentujú pohľad zúčastnených strán na silné a slabé stránky **Tatranského regiónu UMR** a kvalitu života v jednotlivých samosprávach okresu **Poprad** a okresu **Kežmarok** zapojených do UMR.

Okres Poprad

Hospodárska oblasť

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	narastajúci počet podnikateľských subjektov - právnických osôb - od 2010 - 140,8 % (5137 - 2020)	1,5	1,5	aW1	Klesajúci, resp. nestabilný počet podnikateľov - fyzických osôb	1,5	1,5
aS2	existencia 10 podnikov nad 250 zam a 51 stredne veľkých podnikov	1,5	3	bW2	nízky podiel podnikateľských subjektov v oblasti stravovania a ubytovania (okr. 224) a ich klesajúci počet v prípade fyzických osôb,	1,5	3
aS3	vysoký podiel podnikov v službách - obchod, odborné, vedecké a technické činnosti	1,5	4,5	aW3	Výrazný klesajúci počet podnikateľských subjektov vo veľkoobchode a maloobchode	1,5	4,5

aS4	narastajúci počet podnikov v oblasti priemyselnej výroby (od 2010 - 247,3 % nárast)	1,5	6,0	bW4	vysoká závislosť zamestnanosti na niektorých zamestnávateľoch	1,5	6
aS5	narastajúci počet podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva (od 2020 - 179,4 % nárast)	1,5	7,5	bW5	vysoká závislosť regiónu z príjmov cestovného ruchu	1,5	7,5
bS6	svetovo významná prírodná, ale aj kultúrne - historická hodnota územia	1,5	9,0	cW6	nedostatočne uplatnený integrovaný prístup k ponuke služieb cestovného ruchu - vysoká miera podnikateľského individualizmu	1,5	9
bS7	vysoká návratnosť turistov do regiónu UMR	1,5	10,5	bW7	Postupný pokles evidovaných pracovníkov v oblasti stavebníctva,	1,5	10,5
cS8	prechádzajúce hlavné doravné ťahy - D1, železničné spojenie,	1,5	12,0	bW8	Kolisavá stavebná produkcia,	1	11,5
cS9	dobré reponenie na dôležité regionálne centrá Poľskej republiky,	1	13,0	bW9	Opatrenia ÚVZ zabraňujúce aktuálnemu rozvoju cestovného ruchu na území UMR, obmedzenie zahraničnej klientely	1,5	13,0
cS10	Vybudovaná železničná a cestná sieť na hlavné stredisko cestovného ruchu SR - Vysoké Tatry,	1,5	14,5	cW10	Nedostatočná ponuka doplnkových služieb cestovného ruchu v nevhodnom počasi a mimo hlavnej sezóny vo Vysokých Tatrách	1,5	14,5
aS11	narastajúci počet podnikateľských subjektov v oblasti stavebníctva - 2010 - 233,6 % (507 - 2020) ,	1,5	16,0	dW11	nízky podiel pobytovvej turistiky v meste Poprad, Svit, vysoký podiel jednodňovej,	1,5	16,0
aS12	Nárast podnikateľských subjektov v oblasti ubytovacích a stravovacích služieb,	1,5	17,5	dW12	problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby medzi hlavnými strediskami	1	17,0
dS13	vysoký podiel podnikov v službách - zvedľávanie, zdravotníctvo, umenie a zábava, ktoré predstavujú integrovaný súbor nadväzujúci na kúrové aktivity v regione UMR,	1,5	19,0	eW13	Nevyhovujúca kvalita hlavných dopravných tepien II triedy vo Vysokých Tatrách	1,5	18,5
eS14	Relatívne dobre rozvinutá poľnohospodárska a potravinárska produkcia,	1,5	20,5	eW14	Potrebné riešenie problému parkovania v celom regione Vysokých Tatier,	1,5	20,0
fS15	Tradicia a predpoklady na ďalší rozvoj lesného hospodárstva, vlastný lesný podnik mesta Poprad,	1,5	22,0	eW15	Niekedy nesystémová a životné prostredie ohrozujúca výstavba	1,5	21,5
aS16	Priemyselný park Poprad - Matejovce - etablované podniky v priemyselnom parku s cca. 476 zamestnancami,	1,5	23,5	cW16	Hrozba statusu Vysokých Tatier ako primárne prírodnej a kultúrne historickej atraktivity - veľký počet nevhodne alokovaných komerčných aktivít bez dušebnej väzby na toto unikátne prostredie (púťové atrakcie spojené skôr s jarmokmi ako národným parkom)	1,5	23,0
gS17	Rozvinutý strojársky, elektrotechnický, textilný a potravinársky priemysel,	1,5	25,0	cW17	Nedostatočná kapacita tatranskej železnice častokrát odrádza k využívaniu tejto ekologickej formy dopravy,	1,5	24,5
eS18	Narastajúca poľnohospodárska produkcia zemiakov a obilnín,	1	26,0	cW18	Nedostatočné využívanie a prepojenie potenciálu okresného mesta Poprad ako nadväzujúcej ponuky cestovného ruchu - hlavne cez Aquacity Poprad	1,5	26,0
eS19	Stabilná živočíšna produkcia hovädzieho dobytká,	1	27,0	cW19	Slabé vnímanie mesta Svit ako doplnkovej ponuky - vnímanie primárne ako centra priemyselnej výroby,	1,5	27,5
bS20	vysoký potenciál súčasný aj historický pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie hlavne v centrách cestovného ruchu Vysokých Tatier a Popradu,	1,5	28,5	cW20	Vnímanie ostatných samospráv v UMR primárne ako možnosti výhodnejšieho ubytovania bez vnímania ich vlastnej kultúrne historickej hodnoty a doplnkovej destinácie cestovného ruchu plniacu integrovaný celok s TANAPom	1,5	29,0
bS21	pamiatková rezervácia Spišská Sobota ,	1,5	30,0				
bS22	potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrne-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)	1,5	31,5				
bS23	existencia Informačných centier hlavne vo Vysokých Tatrách a meste Poprad	1,5	33,0				
	Spolu		33,0		Spolu		29,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu,	1,5	1,5	T1	zvýšená regionálna a celosvetová konkurencia v oblasti profilových pre Poprad - Vysoké Tatry (zimná, letná turistika a športy, vodné atrakcie) - konkurenčný región Liptov	0,5	0,5

O2	preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby,	1,5	3	T2	tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie v besprostrednej blízkosti TANAPu)	1	1,5
O3	skvalitnenie prostredia výrobných, skladových a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky)	1	4	T3	pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry - hlavne dopravnej s prepojením na dôležité destinačné body UMR	1,5	3
O4	vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít mesta Poprad, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území mesta, predovšetkým pre miestne pracovné sily,	1,5	5,5	T4	administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu v súvislosti s existenciou vysokého stupňa ochrany	1,5	4,5
O5	vytváranie podmienok pre rozvoj takých odvetví výroby - priemyslu, ktoré naviažu na dominujúce odvetvia v meste Poprad,	1	6,5	T5	veľká administratívna náročnosť pre získanie a následné čerpanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ	1,5	6
O6	zvýšená podpora a ochrana podnikania v oblasti cestovného ruchu v nadväznosti na ponuku Vysokých Tatier	1,5	8	T6	nedostatok investičného kapitálu z dôvodu ochrany prírodných a kultúromohistorických hodnôt, ako aj zložitých geomorfologických daností	1	7
O7	Možnosti získavania mimorozpočtových zdrojov z fondov EÚ, iných zahraničných zdrojov a dotácií štátneho rozpočtu	1,5	9,5	T7	nepredvídateľné celospoločenské prírodné, zdravotné, ekonomické a sociálne poruchy (pandemická situácia a súvisiace obmedzujúce opatrenia)	1,5	8,5
O8	zvyšujúca sa zamestnanosť v regióne Poprad, Svit,	1,5	11	T8	zníženie záujmu spoločnosti o historické bohatstvo, tradície a kultúru	1	9,5
O9	výrazne znižujúci sa počet nezamestnaných hlavne vo vekových skupinách 15 - 49 rokov	1,5	12,5	T9	existencia TANAP - ochranné pásma (územia) pamiatkovej rezervácie, zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP	1	10,5
O10	potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)	1,5	14				
Spolu			14		Spolu		10,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 33 19	32,5 22 Stratégia WO 14
T hrozby	Stratégia ST	10,5 Stratégia WT

V oblasti hospodárstva a cestovného ruchu sú relatívne vyrovnané silné stránky so slabými. Odporúča sa využiť stratégia ST – kde musí región UMR využiť silné stránky a využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných. Hospodársku základňu je potrebné budovať vzhľadom na dlhoročnú tradíciu ale ja s ohľadom na charakter regiónu - cestovný ruch, kultúrno - historický kontext, rezidenčné bývanie, priemyselná výroba. Z hľadiska sektorov je možné rozvíjať hlavne ekologicky nezávadné výrobné prevádzky v rámci sekundárneho sektora v tunajšom priemyselnom parku **Poprad - Matejovce**, ktoré nebudú narúšať jedinečný kolorit mesta **Poprad, Svit** a okolitých obcí, ako aj prevádzky služieb v rámci terciárneho sektora s rozumnými väzbami na cestovný ruch vo **Vysokých Tatrách**.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

a - diverzifikácia podnikovej štruktúry, podniková základňa,

b - ukazovatele a potenciály cestovného ruchu,
 c - dopravná dostupnosť a väzby na príľahlé regióny
 d - službotvorný sektor
 e - poľnohospodárska produkcia
 f - lesníctvo
 g - priemyselná výroba

slabé stránky

a - diverzifikácia podnikovej štruktúry, podniková základňa,
 b - riziká diverzifikácie a ohrozenia miestneho hospodárstva,
 c - nedostatky a nesystémovosť budovania integrovaných prístupov
 d - problémy ponuky cestovného ruchu
 e - dopravná dostupnosť a väzby na príľahlé regióny

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

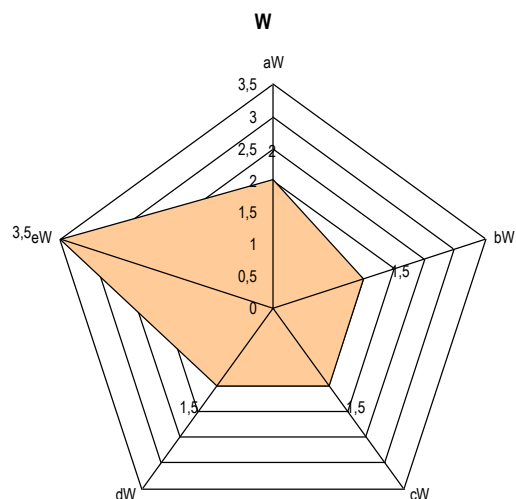
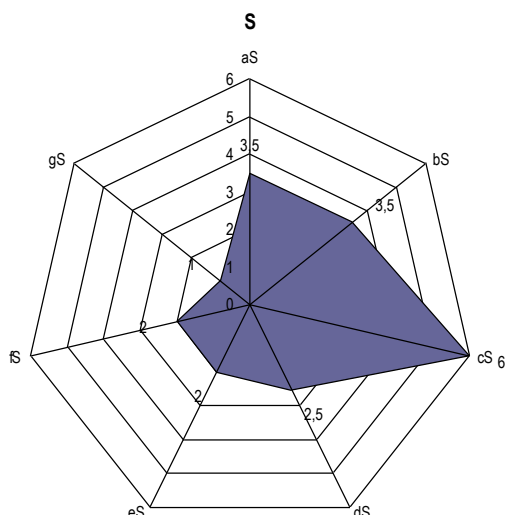
Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0	0,5	1	1	0,5	3,5	2
bS	0,5	-	0	0,5	1	1	0,5	3,5	2
cS	1	1	-	1	1	1	1	6	1
dS	0,5	0,5	0	-	0,5	0,5	1	2,5	3
eS	0	0	0	0,5	-	0,5	1	2	4
fS	0	0	0	0,5	0,5	-	1	2	4
gS	0,5	0,5	0	0	0	0	-	1	5

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	1	0,5	0			2	2
bW	0,5	-	0,5	0,5	0			1,5	3
cW	0	0,5	-	1	0			1,5	3
dW	0,5	0,5	0	-	0,5			1,5	3
eW	1	1	1	0,5	-			3,5	1
fW						-			
gW							-		

Hlavným cieľom budovanie hospodárskej základne regiónu UMR musí byť **ekológia** a dostatočná diverzifikácia s rozumnou väzbou na oblasť cestovného ruchu. **Diverzifikácia** zabezpečí stabilitu pracovných miest v prípadnej dobe nepredvídaných udalostí a pandemických opatrení. Nemenej dôležité je budovanie **integrovaných** dopravných systémov, ktoré sú nevyhnutné na zlepšenie dostupnosti jednotlivých častí UMR v rámci bežného života, tu žijúcich obyvateľov, pre potreby cestovného ruchu, ako aj dochádzania za prácou do regionálnych centier - Poprad, Svit, Vysoké Tatry. Integrovaný prístup v doprave umožní využiť **synergické efekty** na strane ekonomiky (výroba, poľnohospodárstvo, lesníctvo, cestovný ruch), kvality životného prostredia v tomto regióne žijúcich obyvateľov, ako aj ekológie v súvislosti s lokalitami s najvyšším stupňom ochrany.

Sociálna oblasť

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	Znižujúca sa hrubá miera živorodenosti v okrese Poprad	1,5	1,5	aW1	Výrazný pokles počtu obyvateľov slovenskej národnosti	1,5	1,5
aS2	Narastajúci počet obyvateľov v ostatných samosprávach UMR okresu Poprad	1,5	3	aW2	Klesajúci počet obyvateľov v mestách Poprad a Vysoké Tatry,	1,5	3
aS3	Pozitívne priemerné prirodzené prírastky v meste Poprad, Gnovce, Veľký Slavkov, Gerlachov,	1,5	4,5	aW3	Negatívny prirodzený prírastok v meste Vysoké Tatry a meste Svit	1,5	4,5
aS4	Vysoké priemerné hodnoty prirodzeného prírastku za samosprávy UMR	1,5	6	aW4	Vysoký podiel živorodenosti rizikových skupín obyvateľstva, ktorí častokrát nie sú schopní zabezpečiť základné životné podmienky	1,5	6
aS5	Vysoká miera živorodenosti v samosprávach UMR	1,5	7,5	aW5	Výrazne negatívne migračné saldo v okresnom meste Poprad,	1,5	7,5
aS6	Klesajúca hodnota hrubej miery potratovosti v samosprávach UMR	1,5	9	aW6	Prognóza znižovania počtu obyvateľov vo vekových skupinách od 15 do 34 rokov	1,5	9
aS7	Relatívne stabilná hrubá miera úmrtnosti v samosprávach UMR	1,5	10,5	aW7	Výrazne narastajúci počet obyvateľov v postproduktívnom veku v budúcnosti vytvorí tlak na miestne rozpočty (potreba zabezpečenia sociálnych služieb)	1	10
aS8	Pozitívne hodnoty hrubej miery migračného salda v samosprávach UMR	1,5	11,5	bW8	Vysoký podiel obyvateľov bez školského vzdelania	1,5	11,5
aS9	Relatívne nízka hrubá miera rozvodovosti v UMR	1	12,5	bW9	Relatívne vysoká miera nezamestnanosti (7,08 % v roku 2020)	1,5	13
aS10	Narastajúca priemerná hustota obyvateľstva	1,5	14	bW10	Negatívny vplyv pandemickej situácie na zamestnanosť v UMR	1,5	14,5
aS11	Narastajúci počet obyvateľov vo vekovej skupine od 35 do 44 rokov	1,5	15,5	bW11	Vysoký podiel nezamestnaných so základným vzdelaním, resp bez vzdelania (rizikové skupiny obyvateľstva)	1,5	16
bS12	Vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním s maturitou (cca. 30 %)	1,5	17	aW12	Klesajúci počet detí v obci Nová Lesná	1	17
cS13	Vysoký počet obyvateľov zamestnaných v priemyselných odvetviach	1	18	cW13	Zrušené predškolské zariadenie v obci Gerlachov	1	18
cS14	Výrazne narastajúci počet obyvateľov zamestnaných v oblasti obchodných služieb,	1	19	cW14	Klesajúca prognóza počtu detí v predškolskom veku	1,5	19,5
bS15	Narastajúci počet detí v materských školách v meste Poprad, Svit aj Vysoké Tatry	1,5	20,5	cW15	Narastajúci počet detí v špeciálnych školách v meste Svit,	1,5	21
bS16	Narastajúci počet žiakov v základných školách mesta Poprad, obciach Batizovce a Veľký Slavkov	1,5	22	cW16	Výrazný pokles študentov na stredných odborných školách	1,5	22,5
bS17	Pozitívna prognóza počtu detí v školskom veku - 5 - 14 rokov	1,5	23,5	cW17	Prognóza poklesu detí vo vekovej skupine stredoškolskej	1,5	24
bS18	Narastajúci počet študentov v 5 gymnáziách	1,5	25	cW18	Potrebná výstavba predškolského zariadenia pre MRK	1,5	25,5
bS19	Stabilný počet stredných odborných škôl	1	26	dW19	Absencia verejného zariadenia (plavárne, kúpaliska) na systematickú výučbovú a tréningovú	1,5	27

					činnosť v meste Poprad		
bS20	Stredné odborné školstvo napojené na tradičné priemyselné odvetvia	1,5	27,5	dW20	Nevyhovujúci stav krytej plavárne v meste Svit	1,5	28,5
cS21	Narastajúci počet žiakov v základných umeleckých školách do roku 2019	1	28,5	dW21	Zlý technický stav atletického štadióna v meste Svit	1,5	30
dS22	5 centier voľného času	1	29,5	dW22	Zlý technický stav športových ihrísk vo Vysokých Tatrách	1,5	31,5
dS23	Detašované pracoviská vysokých škôl (UMB BB, KU Ružomberok)	1,5	31	eW23	Nevybudovaný integrovaný systém komunitnej práce v meste Poprad	1,5	33
eS24	Spádové zdravotnícke zariadenie - Nemocnica Poprad, a.s.	1	32	fW24	Absencia profesionálneho divadla	1,5	34,5
eS25	10 nových operačných sál v novovybudovanom 3 poschodovom komplexe	1,5	33,5	fW25	Nevyhovujúci stav budovy kultúrneho domu v Tatranskej Lomnici	1,5	36
eS26	Narastajúci počet špecializovaných ambulancií	1,5	35				
fS27	Vybudovaná základná kultúrna infraštruktúra v každej samospráve UMR	1	36				
fS28	Vybudované múzeá a galérie v meste Poprad, Spišská Sobotá, Vysoké Tatry,	1,5	37,5				
fS29	Organizované pravidelné podujatia	1	38,5				
fS30	Činné folklórne súbory (Vagonár, Venček, Popradčan, cirkevné zbory)	1	39,5				
fS31	Historické pamiatky v meste Poprad, Spišskej Sobotě, Vysokých Tatrách, kostoly v podtatranských samosprávach,	1,5	41				
gS32	Tradicia hokeja v Poprade od roku 1930	1	42				
gS33	Vybudované lyžiarske strediská a bežkárske trate	1,5	43,5				
gS34	Vybudovaná plaváreň v meste Svit, hotelové bazény a wellness tatranských hotelov	1,5	45				
gS35	Veľký počet ľadových plôch na korčuľovanie vo Vysokých Tatrách	1	46				
	Spolu		46		Spolu		36
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity,	1,5	1,5	T1	nezáujem rómskych rodín postarať sa o svoje bývanie, nesolventnosť a negramotnosť,	1,5	1,5
O2	lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností,	1,5	3	T2	smerovanie mesta do pozície „rezidenčného mesta“ s prevahou nesolventných a nezamestnaných obyvateľov,	1,5	3
O3	začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov,	1	4	T3	rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,	1,5	4,5
O4	zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike,	1,5	5,5	T4	prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,	1,5	6
O5	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	7	T5	zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta,	1,5	7,5
O6	zlepšovanie právneho a inštitucionálneho rámca sociálnej inklúzie,	1,5	8,5	T6	nepriaznivý demografický vývoj,	1,5	9
O7	realizované reformy, vrátane inštitucionálnych a fiškálnych v oblasti sociálnej inklúzie, fiškálna decentralizácia,	1	9,5	T7	vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...),	1,5	10,5
O8	zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie,	1,5	11	T8	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov,	1,5	12
O9	lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít mesta Poprad a Kežmarok,	1	12	T9	nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,	1,5	13,5
O10	neúmerné požiadavky Pamiatkového úradu,	1,5	13,5	T10	nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,	1,5	15
O11	rozvoj sponzorovania kultúry,	1	14,5	T11	zoslabovanie tradičného vnímania mesta Poprad ako kultúrneho a športového centra regiónu,	1,5	16,5
O12	obnova zanikajúcich tradícií,	1,5	16	T12	zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)	1,5	18
				T13	zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond (Vysoké Tatry, Poprad),	1,5	19,5
				T14	slabá podpora kultúry zo strany štátu	1,5	21
	Spolu		16		Spolu		21

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 46 SO 10	36 Stratégia WO 4 16
T hrozby	Stratégia ST	21 Stratégia WT

V oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, športu a kultúry prevládajú silné stránky nad slabými. Odporúča sa využiť stratégia ST - kde musí región UMR využiť silné stránky a využitím príležitostí spojených s unikátnou históriou, historickou a modernou výrobou a cestovným ruchom vo vyváženej a hlavne diverzifikovanej forme. Región UMR **Poprad** predstavuje v rámci **Tatranského regiónu** unikátne zoskupenie historických, prírodných hodnôt, tradícií v **oblasti výroby (Baňa), kúpeľníctva, kultúry (Spišská Sobota), vzdelávania, a starostlivosti a ochrany životného prostredia (Vysoké Tatry)**, ktoré sa vzájomne doľňajú a vytvárajú **integrovateľný celok** bohatý na realizáciu projektov so **silným synergickým efektom** a dopadom na celý Tatranský región.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - pozitívne trendy v demografickom vývoji,
- b - problematika vzdelávania, potenciály ľudských zdrojov
- c - zamestnanosť, diverzifikácia ľudských zdrojov
- d - vzdelávací systém UMR
- e - ponuka zdravotníckych služieb
- f - verejné služby kultúry a kultúrna infraštruktúra
- g - verejné služby športu a športová infraštruktúra

slabé stránky

- a - demografické disparity a riziká
- b - problémy zamestnanosti a kvalita ľudských zdrojov
- c - problémy verejného školstva
- d - problémy ponuky verejnej **integrovanej** športovej infraštruktúry
- e - sociálne služby a komunitná práca
- f - problémy verejných služieb kultúry

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

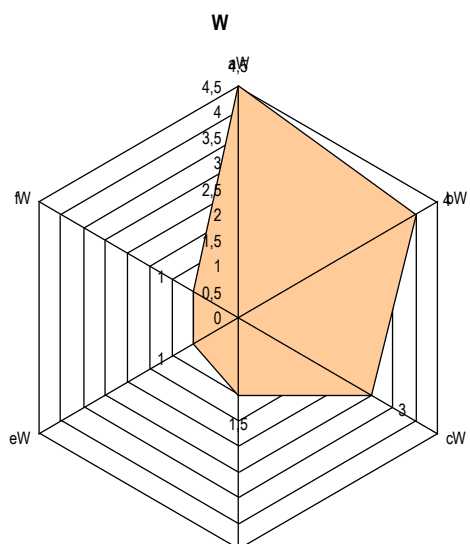
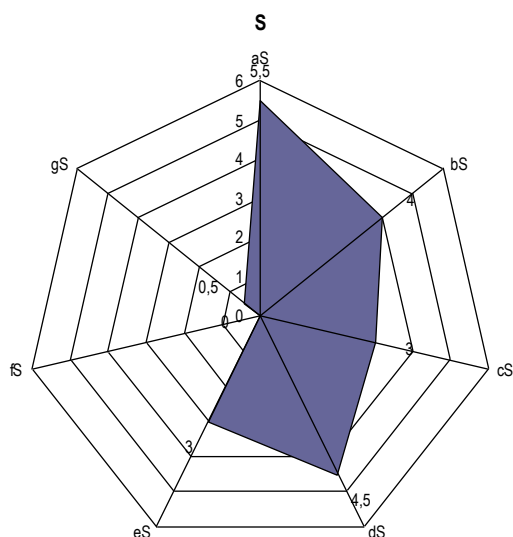
- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja	aS	bS	cS	dS	eS	fS	gS	Suma	Váhy
aS	-	1	1	0,5	1	1	1	5,5	1
bS	0	-	1	0,5	0,5	1	1	4	3
cS	0	0	-	0	1	1	1	3	4
dS	0,5	0,5	1	-	0,5	1	1	4,5	2
eS	0	0,5	0	0,5	-	1	1	3	4

fS	0	0	0	0	0	-	0,5	0,5	5
gS	0	0	0	0	0	0,5	-	0,5	5

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	1	1	1	1		4,5	1
bW	0,5	-	1	0,5	1	1		4	2
cW	0	0	-	1	1	1		3	3
dW	0	0,5	0	-	0,5	0,5		1,5	4
eW	0	0	0	0,5	-	0,5		1	5
fW	0	0	0	0,5	0,5	-		1	5
gW							-		

Ako prezentujú predchádzajúce tabuľky, hlavnými faktormi rozvoja sú pre región UMR cestovný ruch, ochrana životného prostredia (TANAP), kultúrne služby prezentované historickými hodnotami - Spišská Sobota, historický a tradične formovaný systém vzdelávania od predškolskej výchovy po stredné školstvo zamerané na na odvetvia späté s regiónom (strojárka výroba, textilná výroba, chemický priemysel, potravinárstvo ...), ako aj služby v oblasti zdravotníctva, kúpeľníctva (Vyšné Hágy,), a starostlivosti o seniorov. V nadväznosti na kultúrno - historický potenciál je potrebné rozvíjať aj oblasť športovej infraštruktúry jednak viazanej na prírodné danosti regiónu (**cyklistika, atletika, lyžovanie, turistika**) ako aj na infraštruktúru vyššieho významu (napr. **plavárne, verejné kúpaliská, významnejšie športové ihriská a štadióny, tréningové tenisové centrá, multifunkčné ihriská, športová infraštruktúra vo Vysokých Tatrách**).

Environmentálna oblasť

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	celkovo 15 chránených území európskeho významu NATURA 2000	1,5	1,5	aW1	Narastajúci objem produkovaných objemov oxidu uhľového - 153,4 t.	1,5	1,5
bS2	množstvo vodných tokov a vodných plôch v regióne UMR - plesá, horské potory a rieky, vodné plochy - štrkoviská	1,5	3	aW2	Mierne narastajúce hodnoty oxidu siriitého - 1,5 t.	1,5	3
cS3	výrazné zníženie emisií základných znečisťujúcich látok (tuhé emisie - 17t, NO2 - 93,3 t,	1,5	4,5	aW3	Nadmerné zaťaženie regiónu dopravou - prechádzajúca hlavná dopravná tepna D1	1,5	4,5
aS4	NP Vysoké Tatry	1,5	6	bW4	Vysoká záťaž na životné prostredie z dôvodu nadmerného cestovného ruchu	1,5	5,5
aS5	NATURA 2000 Gánovské slaniská	1,5	7,5	cW5	Existencia lokalít (satelitov miestnych samospráv) s koncentráciou spoločensky neprispôsobivých obyvateľov	1,5	7

aS6	Chránené územie alúvium rieky Belej	1,5	9	dW6	Nedostatočné odkanalizovanie rizikových lokalít (satelitov)	1,5	8,5
aS7	Chránené územie NATURA 2000 - Poprad	1	10	cW7	Nízke environmentálne vedomie niektorých skupín obyvateľov	1,5	10
aS8	Natura 2000 Kráľovoohľské Tatry ako súčasť NAPANTu	1,5	11,5	bW8	Nadmerný cestovný ruch pôsobí negatívne na tunajšie životné prostredie,	1,5	11,5
aS9	Existencia chráneného územia Primovské skaly a Poš	1,5	13	eW9	Nadmerná výstavba v chránených územiach TANAPu	1,5	13
bS10	Voský podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou - viac ako 90 %,	1,5	14,5	aW10	Nezavedený integrovaný systém dopravy v regióne UMR	1,5	14,5
bS11	Bohaté a vysoko kvalitné vodné zdroje	1,5	16	fW11	nedoriešená likvidácia a využitie bioodpadu,	1,5	16
dS12	Vysoký stupeň odkanalizovania okresu Poprad - viac ako 80 %	1,5	17,5	fW12	nedobudované zberné dvory pre separovaných zber	1,5	17,5
cS13	Vysoký stupeň plynofikácie regiónu	1,5	19	dW13	zlý technický stav verejných vodovodov v meste a okolitých obciach	1,5	19
Spolu			19,0	Spolu			19,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dôsledné plnenie kvalitatívnych cieľov v oblasti odpadového hospodárstva,	1,5	1,5	T1	zníženie biodiverzity,	1,5	1,5
O2	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových tokov a podzemných vôd,	1,5	3	T2	nárast množstva vyvážených odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,	1	2,5
O3	zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	1,5	4,5	T3	nárast množstva vyvážených odpadov,	1,5	4
O4	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	6	T4	nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,	1,5	5,5
O5	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody,	1,5	7,5	T5	neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,	1,5	7
O6	obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy,	1,5	9	T6	zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja,	1	8
				T7	ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd,	1,5	9,5
				T8	zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,	1,5	11
				T9	tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny,	1,5	12,5
				T10	radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,	1,5	14
Spolu			9,0	Spolu			14,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	19 Stratégia SO SO 10	19 5 Stratégia WO 9
T hrozby	10 Stratégia ST	14 Stratégia WT

V oblasti environmentálnej sú vyvážené silné stránky so slabými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí Tatranský región UMR využiť silné stránky a využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných na riešenie hlavných environmentálnych záťaží spojených s priemyselnou činnosťou, problémov spojených s nedostavanou kanalizačnou sieťou a nadmerným cestovným ruchom. Problémom ostáva naďalej nedoriešený systém separovania TKO ako aj využívanie BRKO. Vzhľadom na prítomnosť lokalít NATURA 2000 a TANAPu je potrebné riešiť aj znečistenie tunajších vodných tokov a riešenie rovnováhy medzi ochranou životného prostredia a rekreáciou. Dôležitou

otázkou bude aj ochrana vodných zdrojov a rekonštrukcia vodovodnej infraštruktúry v mestách a okolitých sídlach.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - chránené územia
- b - vodné zdroje a vodné toky
- c - ochrana a stav ovzdušia
- d - nakladanie s odpadovými vodami

slabé stránky

- a - ochrana a stav ovzdušia
- b - cestovný ruch a jeho environmentálne dopady
- c - životné prostredie a rizikové skupiny obyvateľstva
- d - pitné vody a nakladanie s odpadovými vodami
- e - hospodársky rozvoj a ochrana životného prostredia
- f - odpadové hospodárstvo

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

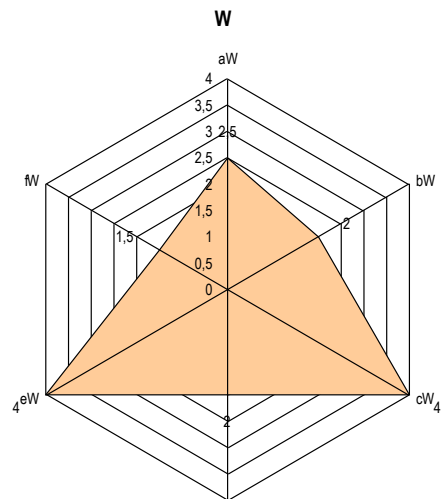
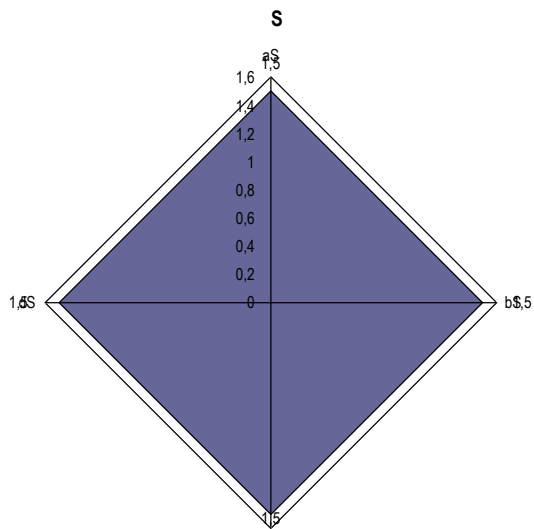
- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	S	S	S	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0,5	0,5				1,5	1
bS	0,5	-	0,5	0,5				1,5	1
cS	0,5	0,5	-	0,5				1,5	1
dS	0,5	0,5	0,5	-				1,5	1
S					-				
S						-			
S							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	W	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		2,5	2
bW	0,5	-	0,5	0,5	0	0,5		2	3
cW	1	0,5	-	1	0,5	1		4	1
dW	0,5	0,5	0	-	0,5	0,5		2	3
eW	1	1	0,5	0,5	-	1		4	1
fW	0,5	0,5	0	0,5	0	-		1,5	4
W							-		

Hlavnou prioritou v oblasti Environmentálnej v regióne UMR je ochrana prírody v rámci TANAPu, ochrana vodných zdrojov, zdrojov pitnej vody, zásobovanie obyvateľov nezávadnou pitnou vodou, ako aj nadväzujúca infraštruktúra s priamym dopadom na vodné toky a zdroje - komplexne vybudovaná kanalizačná sieť, resp.

environmentálne vhodné odkanalizovanie rozptýlených oblastí individuálnym spôsobom. Významnou environmentálnou úlohou je riešenie znečistenia v súvislosti s nadmernou dopravou a cestovným ruchom. Prioritnou musí byť aj ochrana chránených lokalít NATURA 2000 a ostatných významných prírodných lokalít a zavádzanie moderných technológií v oblasti výroby, energetiky, **integrovaných systémov** dopravy atď... Samostatným problémom je riešenie problémov, nielen environmentálnych, spojených s existenciou "satelitov" podtatranských samospráv s rizikovými skupinami obyvateľstva.

Okres Kežmarok

Hospodárska oblasť

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	Narastajúci počet podnikateľských subjektov - fyzických osôb v okrese Kežmarok - nárast od roku 2017 na 4786 subjektov,	1,5	1,5	aW1	Kolísavý, nestabilný vývoj počtu fyzických osôb v meste Kežmarok,	1,5	1,5
gS2	Dominantné postavenie textilného a drevárskeho priemyslu (Tatralan),	1,5	3	aW2	Menej rozvinuté hospodárstvo v okrese Kežmarok,	1,5	3
gS3	Existencia podnikov v oblasti strojárkej výroby (Tatrapoma, a.s., Hengster, s.r.o.),	1,5	4,5	aW3	Výrazný pokles podnikateľských subjektov v roku 2015,	1,5	4,5
gS4	Tradicia potravinárskej výroby (Tatranská mliekareň, Podtatranská hydina, a.s., Vajex, a.s.),	1,5	6,0	aW4	Pokles podnikateľských subjektov - živnostníkov v oblasti poľnohospodárstva,	1,5	6
eS5	Rozvinutá poľnohospodárska rastlinná a živočíšna výroba - hovädzí dobytok a ovce,	1,5	7,5	bW5	Výrazný nárast podnikateľských subjektov so zahraničnou účasťou - nárast o cca. 100 % 2019/2020	1,5	7,5
aS6	Od roku 2018 narastajúci počet podnikateľov fyzických osôb vo všetkých obciach UMR v okrese Kežmarok,	1,5	9,0	bW6	Nerozvinutý sektor výroby v mnohých obciach UMR,	1,5	9
aS7	Narastajúci počet právnických osôb v regióne (do roku 2020 - 1653 právnických osôb),	1,5	10,5	cdW7	Problematická štruktúra obyvateľstva vybraných obcí a ich satelitov ako bariéra rozvoja vybraných oblastí hospodárstva - cestovný ruch,	1,5	10,5
aS8	Permanentný nárast ziskových právnických osôb v meste Kežmarok od roku 2010,	1,5	12,0	bW8	Negatívne poznačené lesné hospodárstvo (veterná kalamita v roku 2004,	1,5	12,0
aS9	Výrazný nárast subjektov podnikateľského sektora v obciach Lúbrica a Veľká Lomnica	1	13,0	dbW9	Negatívny dopad sociálne neprispôsobivých obyvateľov na lesné hospodárstvo,	1,5	13,5
aS10	Výrazný nárast podnikateľských subjektov - fyzických osôb v oblasti stavebnej výroby (1957 v roku 2020),	1,5	14,5	dW10	Obmedzenia rozvoja hospodárskych činností v súvislosti s existenciou národného parku TANAP a ostatných chránených území,	1,5	15,0
aS11	Nárast podnikateľských subjektov - právnických osôb v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva (84 v roku 2020)	1,5	16,0	dW11	Negatívny dopad legislatívny EÚ na rastlinnú a živočíšnu výrobu,	1,5	16,5
aS12	Relatívne stabilná štruktúra podnikov vo veľkostnej skupine do 249 zamestnancov	1,5	17,5	bW12	Slabá podpora poľnohospodárskej produkcie zo strany štátu a EÚ,	1,5	18,0
aS13	Narastajúci počet malých podnikov do 49 obyvateľov,	1,5	19,0	bW13	Negatívne dopady environmentálnych noriem na tunajšiu výrobu,	1,5	19,5
aS14	Stabilná štruktúra veľkých zamestnávateľov s 250 a viac zamestnancami - Hengster, s.r.o., Podtatranská hydina, Plastiflex Slovakia, spol. s.r.o.,	1,5	20,5	dW14	CR v meste nemá definované cieľové skupiny ani hlavné produkty a služby, chýba cielený marketing CR, chýba marketingová stratégia mesta.	1,5	21,0
aS15	Etablované podniky v oblasti výroby elektrických kontrolných zariadení, vo výrobe plastov a kovových výrobkov a v spracovaní hydiny a mlieka	1,5	22,0	dW15	Počet prenocovaní v meste za posledných 5 rokov i v okrese rastie, zvyšuje sa daň z ubytovania avšak obložnosť v ubytovacích zariadeniach Kežmarku ostáva v priemere nízka (podľa odhadu samotných ubytovateľov len cca 20-30 % z ich celkovej kapacity).	1,5	22,5
gS16	Plochy priemyselnej výroby a malovýroby sú v meste Kežmarok koncentrované v juhovýchodnej a severozápadnej časti	1,5	23,5	dW16	Nízka kvalita služieb poskytovaných nedostatočne kvalifikovaným personálom v niektorých reštauračných zariadeniach.	1,5	24,0
cS17	Rýchla dostupnosť na diaľnicu D1, lestisko Poprad a železničnú dopravu,	1,5	25,0	dW17	Nízka využiteľnosť reštauračných zariadení mimo turistickú sezónu.	1,5	25,5
aS18	Rozvinutá výrobná sféra v obci Veľká Lomnica,	1	26,0	dW18	Nedostatok zaujímavých integrovaných produktov CR so systémovým prepojením na okolité atraktivity (nielen Vysoké Tatry),	1,5	27,0
dS19	Relatívne stabilná stavebná produkcia,	1	27,0	eW19	Obmedzená/zhoršená dostupnosť pamiatok a pohoda návštevníka mesta (bariery pre pohyb návštevníkov s obmedzeným pohybom, nedostatočná orientácia, zatvorené niektoré pamiatky,	1,5	28,5
eS20	Nárast hektárovej úrody zemiakov a obilnín	1	27,0	dW20	málo toaliet počas sezóny, nedostatočná navigácia na toalety).	1,5	30,0
eS21	Živočíšna výroba zameraná na chov hovädieho dobytku, oviec a hydiny,	1	28,0	dW21	Ohrozená bezpečnosť návštevníkov mesta (obťažovanie, žobranie, znečisťovanie verejných priestranstiev	1,5	31,5

eS22	Polnohospodárske podniky v obciach Huncovce, Lúbrica, Malý Slavkov, Veľká Lomnica,	1	29,0	deW22	nestrážené parkoviská, nefunkčné monitorovanie parkovísk),	1,5	33,0
bS23	Mesto Kežmarok sa podľa regionalizácie cestovného ruchu v SR zaraďuje do I. kategórie, a to medzi regióny s medzinárodným významom, územne spadajúcim do Tatranského regiónu.	1,5	30,5	dW23	Existencia lokalít obývaných neprispôsobivými obyvateľmi predstavuje výrazný negatívny faktor rozvoja služieb cestovného ruchu II	1,5	34,5
bS24	V meste je silný potenciál pre kultúrny a poznávací turizmus i športový turizmus (UNESCO, nadregionálne až celoslovenské športové podujatia) a silný potenciál pre cezhraničnú spoluprácu s Poľskom	1,5	32,0	dW24	Neupraltnený integrovaný prístup k formovaniu komplexnej ponuky cestovného ruchu	1,5	36,0
bS25	Atraktívne a navštevované sú kultúrne i športové podujatia nad mestského až medzinárodného významu (ELRO).	1,5	33,5	dW25	Prevládajúci individualizmus pri poskytovaní služieb cestovného ruchu	1,5	37,5
bS26	Potenciál pre rozvoj cykloturistiky. s naojením na Vysoké Tatry, Belianske Tatry, Pieniny, Sišskú maguru,	1,5	35,0	dW26	Vnímanie regiónu Kežmarku ako centra mimo hlavných turistických destinácií Vysokých Tatier, nedostatočná integrovanosť	1,5	39,0
bS27	Potenciál prepojenia cyklotrasami v rámci jednotlivých samospráv UMR,	1,5	36,5	dW27	Sociálna a ekonomická úroveň regiónu môže byť prekážkou v budovaní integrovaného systému v cestovnom ruchu - výrazne nižší dopyt turistov po tejto časti regiónu,	1,5	40,5
bS28	Vybudovaná športová infraštruktúra regionálneho významu pre aktívny pobyt pri vode - Kežmarok, Veľká Lomnica, Stará Lesná,	1,5	38,0				
bS29	Vybudovaná sieť turistických chodníkov v príľahých horstvách - Spišský Magura, Belianske Tatry,	1,5	39,5				
bS30	Vybudovaná sieť cyklistických chodníkov s prepojením na Spišskú Maguru a Levočské vrchy,	1,5	41,0				
bS31	Dostupné lyžiarske strediska regionálneho a nadregionálneho významu v Monkovej doline a Bachledovej doline,	1,5	42,5				
bS32	Možnosti aktívneho trávenia voľného času v zariadeniach vidieckeho turizmu - agroturistika, jazda na koni, atď..	1,5	44,0				
bS33	Vybudovaný golfov areál vo Veľkej Lomnici	1	45,0				
bS34	Možnosti indoorových športov - bowling, strelecký šport	1	46,0				
dS35	Prítomnosť ubytovacích zariadení vysokej kvalitatívnej úrovne - Veľká Lomnica, Kežmarok, Stará Lesná,	1	47,0				
	Spolu		47,0		Spolu		40,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu,	1,5	1,5	T1	zvýšená regionálna a celosvetová konkurencia v oblasti profilových pre Poprad - Vysoké Tatry (zimná, letná turistika a športy, vodné atrakcie) - konkurenčný región Liptov	0,5	0,5
O2	preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby,	1,5	3	T2	tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie v besprostrednej blízkosti TANAPu)	1	1,5
O3	skvalitnenie prostredia výrobných, skladových a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky)	1	4	T3	pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry - hlavne dopravnej s prepojením na dôležité destinačné body UMR	1,5	3
O4	vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít mesta Kežmarok, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území mesta, predovšetkým pre miestne pracovné sily,	1,5	5,5	T4	administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu v súvislosti s existenciou vysokého stupňa ochrany	1,5	4,5
O5	vytváranie podmienok pre rozvoj takých odvetví výroby - priemyslu, ktoré naviažu na dominujúce odvetvia v meste Poprad a Kežmarok,	1	6,5	T5	veľká administratívna náročnosť pre získanie a následné čerpanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU	1,5	6
O6	zvýšená podpora a ochrana podnikania v oblasti cestovného ruchu v nadväznosti na	1,5	8	T6	nedostatok investičného kapitálu z dôvodu ochrany prírodných a kultúrnohistorických hodnôt,	1	7

	ponuku Vysokých Tatier				ako aj zložitých geomorfologických daností		
O7	Možnosti získavania mimorozpočtových zdrojov z fondov EÚ, iných zahraničných zdrojov a dotácií štátneho rozpočtu	1,5	9,5	T7	nepredvídateľné celospoločenské prírodné, zdravotné, ekonomické a sociálne poruchy (pandemická situácia a súvisiace obmedzujúce opatrenia)	1,5	8,5
O8	zvyšujúca sa zamestnanosť v regióne Poprad, Svit,	1,5	11	T8	zniženie záujmu spoločnosti o historické bohatstvo, tradície a kultúru	1	9,5
O9	výrazne znižujúci sa počet nezamestnaných hlavne vo vekových skupinách 15 - 49 rokov	1,5	12,5	T9	existencia TANAP - ochranné pásma (územia) pamiatkovej rezervácie, zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP	1	10,5
O10	potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)	1,5	14				
	Spolu		14		Spolu		10,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	47 Stratégia SO SO 33	40,5 30 Stratégia WO 14
T hrozby	Stratégia ST	10,5 Stratégia WT

Prioritnou oblasťou riešenia v UMR v lokalite okresu Kežmarok je skvalitnenie dopravnej dostupnosti mesta, obcí, ako aj stredísk cestovného ruchu. **Priemysel** je potrebné lokalizovať a ďalej rozvíjať v už existujúcich priestoroch hlavne väčších sídel, ako je okresné mesto **Kežmarok** a väčšie obce s dobrou dostupnosťou na hlavnú dopravnú tepnu D1 a železničnú infraštruktúru. Ostatné obce je potrebné rozvíjať v smere doplnkových služieb základnej ponuky cestovného ruchu, ktorú ponúka národný park Vysoké Tatry. Dôležitou súčasťou tejto časti UMR je **lesné hospodárstvo a drevovýroba**. V tomto smere je potrebné uplatňovať ekologické a trvalo udržateľné prístupy. Významná je v tomto prípade aj poľnohospodárska produkcia zameraná na rastlinnú a živočíšnu výrobu. Určité oblasti poľnohospodárskej produkcie, lesníctva a drevovýroby je potrebné v rozumnej miere integrovať do komplexnej ponuky cestovného ruchu. Na druhej strane je potrebné **zabrániť kolízii poľnohospodárskej výroby a služieb cestovného ruchu** (napr. kolízia živočíšnej výroby a jej negatívnych externalít).

Vzhľadom na historický charakter mesta Kežmarok, ako aj prírodné danosti ostatných samospráv UMR a blízkosť významnejších stredísk cestovného ruchu - Vysokých Tatier je potrebné hospodársku základňu formovať v oblasti sekundárneho sektora - nadväzujúcu ponuku služieb s ohľadom na zníženie zraniteľnosti v súvislosti s vonkajšími neočakávanými zásahmi (pandémie, prírodné udalosti, atď..).

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - diverzifikácia podnikovej štruktúry, podniková základňa,
- b - ukazovatele a potenciály cestovného ruchu,
- c - dopravná dostupnosť a väzby na príslušné regióny
- d - službotvorný sektor
- e - poľnohospodárska produkcia
- f - lesníctvo
- g - priemyselná výroba

slabé stránky

- a - diverzifikácia podnikovej štruktúry, podniková základňa,
- b - riziká diverzifikácie a ohrozenia miestneho hospodárstva,
- c - nedostatky a nesystémovosť budovania integrovaných prístupov
- d - problémy ponuky cestovného ruchu
- e - dopravná dostupnosť a väzby na priľahlé regióny

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

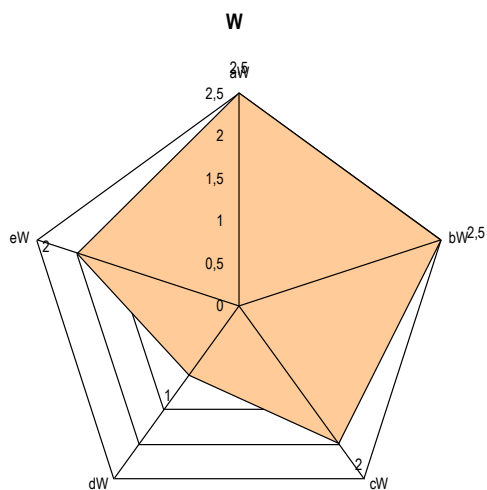
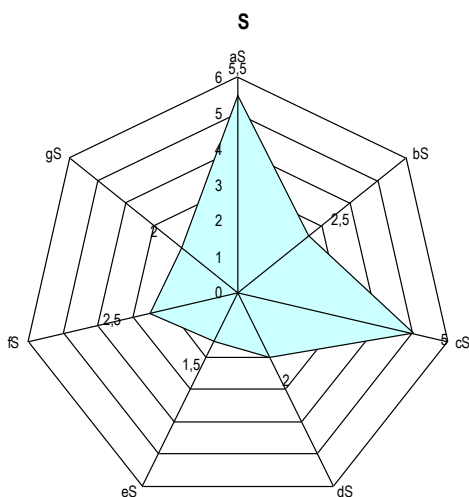
Pri hodnotení porovnáваме dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	1	0,5	1	1	1	1	5,5	1
bS	0	-	0,5	0,5	1	0	0,5	2,5	3
cS	0,5	0,5	-	1	1	1	1	5	2
dS	0	0,5	0	-	0,5	0,5	0,5	2	4
eS	0	0	0	0,5	-	0,5	0,5	1,5	5
fS	0	1	0	0,5	0,5	-	0,5	2,5	3
gS	0	0,5	0	0,5	0,5	0,5	-	2	4

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5	1	0,5			2,5	1
bW	0,5	-	0,5	1	0,5			2,5	1
cW	0,5	0,5	-	0,5	0,5			2	2
dW	0	0	0,5	-	0,5			1	3
eW	0,5	0,5	0,5	0,5	-			2	2
fW						-			
gW							-		

Do budúcnosti je potrebné riešiť aj **integrováný prístup** k budovaniu atraktivít **cestovného ruchu a pridruženej obslužnej infraštruktúry**. Ďalšími prioritami bude podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energií, znižovanie energetickej náročnosti budov, **dostavba kľúčovej dopravnej infraštruktúry** významnej z hľadiska UMR. Optimálne podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie sú v záujmovom území mesta v priestore Vysokých Tatier. Na území mesta **Kežmarok** sa navrhuje nasledovné riešenie rekreačných nárokov obyvateľov: krátkodobá rekreácia denná rekreácia na zastavanom území mesta a na jeho administratívno-správnom území, koncom týždňová rekreácia na riešenom a záujmovom území mesta v prímestských rekreačných strediskách. Dlhodobá rekreácia - dovolenková rekreácia v rekreačných krajinných celkoch **Vysokých Tatier a Levočských vrchoch** a v jestvujúcich strediskách rekreácie a cestovného ruchu ostatných samospráv v UMR. Pozitívne sa hodnotí dostupnosť priľahlých celkov ako Levočské vrchy, Spišská Magura a Pieniny.

Sociálna oblasť

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	Narastajúci počet obyvateľov so slovenskou národnosťou	1,5	1,5	aW1	Klesajúci počet obyvateľov v okresnom meste Kežmarok	1,5	1,5
aS2	Narastajúci počet obyvateľov vo všetkých obciach UMR	1,5	3	aW2	Vysoká priemerná hodnota hrubej miery úmrtnosti v okresnom meste Kežmarok a obci Stará Lesná	1,5	3
aS3	Kladné hodnoty hrubej miery prirodzeného prírastku v samosprávach UMR	1,5	4,5	aW3	Záporné hodnoty migračného salda v samosprávach UMR	1,5	4,5
aS4	Kladné hodnoty prirodzeného prírastku v samsprávach UMR	1,5	6	aW4	Pokles obyvateľov vo vekovej skupine od 15 do 29 rokov	1,5	6
aS5	Vysoká hodnota hrubej miery živorodenosti v UMR - nad priemerom SK	1,5	7,5	aW5	Predpokladaný budúci pokles obyvateľov vo vekovej skupine od 15 do 24 rokov	1,5	7,5
aS6	V priemere relatívne stabilná hodnota hrubej miery potratovosti v UMR	1,5	9	bW6	Vysoký podiel obyvateľov bez školského vzdelania - cca. 16 %	1,5	9
aS7	V priemere kladné hodnoty hrubej miery celkového prírastku obyvateľstva	1,5	10,5	bW7	Nízky počet obyvateľov zamestnaných v oblasti rekreácie a ubytovacích služieb	1,5	10
aS8	Stabilné hodnoty hrubej miery sobášnosti (s výnimkou roku 2020)	1,5	11,5	bW8	Vysoký podiel nezamestnanosti v okrese Kežmarok - vysoko nad úrovňou kraja a Slovenskej republiky	1,5	11,5
aS9	Klesajúce hodnoty hrubej miery rozvodovosti	1,5	13,0	bW9	Narastajúci počet obyvateľov so základným vzdelaním resp. bez vzdelania	1,5	13
aS10	Predpokladaný nárast obyvateľov vo vekových skupinách od 25 do 59 rokov	1,5	14,5	bW10	Nadpriemerné hodnoty dĺžky choroby oproti SR	1,5	14,5
aS11	Narastajúci počet obyvateľov v produktívnom a predproduktívnom veku	1,5	16,0	cW11	Pokles detí v materských školách v okrese Kežmarok	1,5	16
bS12	Vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním	1,5	17,5	cW12	Nevyrovnaný trend detí v materských školách obcí UMR	1,5	17,5
cS13	Vysoký podiel zamestnanosti v priemyselných odvetviach	1,5	19,0	cW13	Klesajúca prognóza detí predškolského veku	1,5	19,0
cS14	Narastajúci počet obyvateľov zamestnaných v obchode	1,5	20,5	cW14	Klesajúci počet žiakov v obci Stráne pod Tatrami	1,5	20,5
cS15	Klesajúci počet dlhodobo nezamestnaných obyvateľov	1,5	22,0	cW15	Narastajúci počet žiakov v špeciálnych školách v meste Kežmarok	1,5	22,0
cS16	Klesajúci počet nezamestnaných absolventov	1,5	23,5	cW16	Klesajúci počet študentov v gymnáziách	1,5	23,5
bS17	Stabilný počet základných škôl v okrese Kežmarok	1,5	25,0	cW17	Klesajúci počet študentov v stredných odborných školách	1,5	25,0
dS18	Narastajúci počet žiakov v obci Huncovce	1,5	26,5	cW18	Predpokladaný pokles detí stredoškolského veku	1,5	26,5
dS19	Klesajúci počet žiakov v špeciálnych školách v okrese	1,5	28,0	cW19	Pokles detí v základných umeleckých školách v Kežmarku a Lubicí	1,5	28,0
dS20	Hotelová akadémia Otta Brucknera, MUDr. Alexandra 29, Kežmarok	1,5	29,5	dW20	Nedostatočné možnosti výučby plávania vo verejných zariadeniach v meste Kežmarok	1,5	29,5
dS21	Stredné odborné školy zamerané na marginalizované skupiny	1,5	31,0	eW21	Nevyhovujúci stav budovy bývalej polikliniky v Kežmarku	1,5	31,0

dS22	3 centrá voľného času v UMR	1	32,0	eW22	Nevyhovujúci stav budovy CMZ v Kežmarku	1,5	32,5
eS23	Narastajúci počet miest v zariadeniach sociálnych služieb	1,5	33,5	fW23	Nevyhovujúci stav domu kultúry a nedostatok oddychových zón v Kežmarku	1,5	34,0
eS24	Zariadenia sociálnych služieb v meste Kežmarok a Veľká Lomnica	1,5	35,0				
eS25	Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n. o..	1,5	36,5				
eS26	Stabilný počet špecializovaných ambulancií	1,5	38,0				
fS27	Základná kultúrna infraštruktúra v každej samospráve UMR	1	39,0				
fS28	V okrese Kežmarok sú k dispozícii 2 kiná s kapacitou 208 divákov	1,5	40,5				
fS29	5 múzeí a 1 galéria v okrese Kežmarok	1,5	42,0				
fS30	Pravidelne organizované festivaly a podujatia (ELRO, Medzinárodný festival horských filmov, ...)	1	43,0				
fS31	Historické pamiatky mesta Kežmarok - UNESCO	1,5	44,5				
eS32	Evanjelické lýceum s jednou z najväčších historických školských knižníc v strednej Európe	1,5	46,0				
eS33	Historické kostoly v obciach UMR	1,5	47,5				
eS34	KAŠTIEL - barokový kaštieľ šľachtického rodu Berzeviczy z obdobia rokov 1757-1760	1,5	49,0				
gS35	Tradícia kežmarského športu	1	50,0				
gS36	golfový areál Royal Valley Golf Club	1	51,0				
gS37	letné kúpalisko, zimný štadión s kapacitou 3500 miest, futbalový štadión s bežeckým oválom, tréningový futbalový štadión a Športová hala Vlada Jančeka	1,5	52,5				
	Spolu		52,5		Spolu		34,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity,	1,5	1,5	T1	nezáujem rómskych rodín postarať sa o svoje bývanie, nesolventnosť a negramotnosť,	1,5	1,5
O2	lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností,	1,5	3	T2	smerovanie mesta do pozície „rezidenčného mesta“ s prevahou nesolventných a nezamestnaných obyvateľov,	1,5	3
O3	začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov,	1	4	T3	rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,	1,5	4,5
O4	zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike,	1,5	5,5	T4	prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,	1,5	6
O5	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	7	T5	zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta,	1,5	7,5
O6	zlepšovanie právneho a inštitucionálneho rámca sociálnej inklúzie,	1,5	8,5	T6	nepriaznivý demografický vývoj,	1,5	9
O7	realizované reformy, vrátane inštitucionálnych a fiškálnych v oblasti sociálnej inklúzie, fiškálna decentralizácia,	1	9,5	T7	vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...),	1,5	10,5
O8	zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie,	1,5	11	T8	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov,	1,5	12
O9	lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít mesta Poprad a Kežmarok,	1	12	T9	nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,	1,5	13,5
O10	neúmerné požiadavky Pamiatkového úradu,	1,5	13,5	T10	nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,	1,5	15
O11	rozvoj sponzorovania kultúry,	1	14,5	T11	zoslabovanie tradičného vnímania mesta Kežmarok ako kultúrneho a športového centra regiónu,	1,5	16,5
O12	obnova zanikajúcich tradícií,	1,5	16	T12	zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)	1,5	18

				T13	zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond (Kežmarok, Vysoké Tatry).	1,5	19,5
				T14	slabá podpora kultúry zo strany štátu	1,5	21
	Spolu		16,0	Spolu			21,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 52 SO 36	34 13 16 Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST	21 Stratégia WT

V oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, športu a kultúry prevládajú silné stránky nad slabými. Odporúča sa využiť stratégia ST - kde musí región UMR okresu Kežmarok využiť silné stránky a využitím príležitostí spojených s históriou (UNESCO), historickou a modernou výrobou a cestovným ruchom vo vyváženej a hlavne diverzifikovanej forme. Región UMR v okrese Kežmarok predstavuje v rámci Tatranského regiónu samostatné zoskupenie historických, prírodných hodnôt, tradícií v oblasti výroby, kultúry, vzdelávania, ktoré sa vzájomne doľňajú a vytvárajú integrovaný celok bohatý na realizáciu projektov so silným synergickým efektom a dopadom na celý Tatranský región. Dôležitá je v tomto prípade väzba aj na priľahlé regióny Pieniny, Belianske Tatry, Zamagurie a Levoča.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - pozitívne trendy v demografickom vývoji,
- b - problematika vzdelávania, potenciály ľudských zdrojov
- c - zamestnanosť, diverzifikácia ľudských zdrojov
- d - vzdelávací systém UMR
- e - ponuka zdravotníckych a sociálnych služieb
- f - verejné služby kultúry a kultúrna infraštruktúra
- g - verejné služby športu a športová infraštruktúra

slabé stránky

- a - demografické disparity a riziká
- b - problémy zamestnanosti a kvalita ľudských zdrojov
- c - problémy verejného školstva
- d - problémy ponuky verejnej integrovanej športovej infraštruktúry
- e - sociálne služby a komunitná práca
- f - problémy verejných služieb kultúry

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

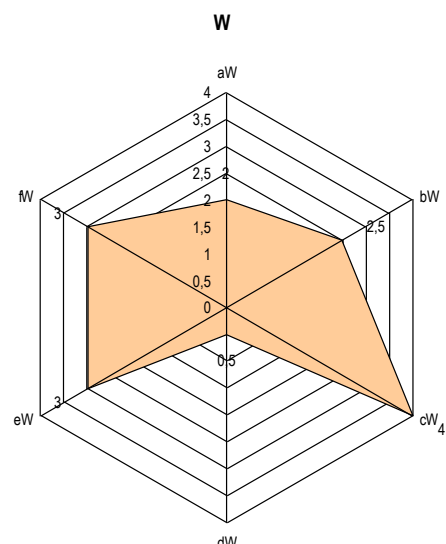
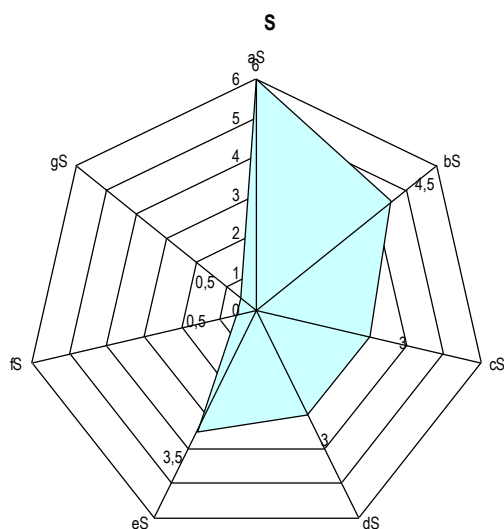
Pri hodnotení porovnáваме dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	fS	gS	Suma	Váhy
aS	-	1	1	1	1	1	1	6	1
bS	0	-	1	1	0,5	1	1	4,5	2
cS	0	0	-	0,5	0,5	1	1	3	4
dS	0	0	0,5	-	0,5	1	1	3	4
eS	0	0,5	0,5	0,5	-	1	1	3,5	3
fS	0	0	0	0	0	-	0,5	0,5	5
gS	0	0	0	0	0	0,5	-	0,5	5

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0	0,5	0,5	0,5		2	4
bW	0,5	-	0	1	0,5	0,5		2,5	3
cW	1	1	-	1	0,5	0,5		4	1
dW	0,5	0	0	-	0	0		0,5	5
eW	0,5	0,5	0,5	1	-	0,5		3	2
fW	0,5	0,5	0,5	1	0,5	-		3	2
gW							-		

Ako prezentujú predchádzajúce tabuľky, hlavnými faktormi rozvoja sú pre región UMR cestovný ruch, ochrana životného prostredia (TANAP), kultúrne služby prezentované historickými hodnotami - Spišská Sobota, historicky a tradične formovaný systém vzdelávania od predškolskej výchovy po stredné školstvo zamerané na odvetvia späté s regiónom (strojárna výroba, textilná výroba, potravinárstvo ...), ako aj služby v oblasti zdravotníctva, kúpeľníctva, a starostlivosti o seniorov. V nadväznosti na kultúrno - historický potenciál je potrebné rozvíjať aj oblasť športovej infraštruktúry jednak viazanej na prírodné danosti regiónu (**cyklistika, atletika, lyžovanie, turistika**) ako aj na infraštruktúru vyššieho významu (napr. **plavárne, verejné kúpaliská, významnejšie športové ihriská a štadióny**).

Environmentálna oblasť

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	celkovo 13 chránených území európskeho významu NATURA 2000	1,5	1,5	aW1	Narastajúci objem produkovaných objemov oxidu uhľového - 36,1 t a NO ₂ - 37,2 t.	1,5	1,5
bS2	množstvo vodných tokov a vodných plôch v regióne UMR - plesá, horské potoky a rieky, vodné plochy - štrkoviská	1,5	3	aW2	Mierne narastajúce hodnoty oxidu siričitého - 1,5 t.	1,5	3

cS3	výrazné zníženie emisií základných znečisťujúcich látok (tuhé emisie - 6,2t, SO2 - 1,6 t,	1,5	4,5	aW3	Nadmerné zaťaženie regiónu dopravou - prechádzajúca hlavná dopravná tepna D1, I66	1,5	4,5
aS4	NP Vysoké Tatry	1,5	6	cW4	Existencia lokalít (satelitov miestnych samospráv) s koncentráciou spoločensky neprispôsobivých obyvateľov	1,5	6
aS5	NATURA 2000 Belianske lúky	1,5	7,5	dW5	Nedostatočné odkanalizovanie rizikových lokalít (satelitov)	1,5	7,5
aS6	Chránené územie Beliansky potok	1,5	9	cW6	Nízke environmentálne vedomie niektorých skupín obyvateľov	1,5	9
aS7	Chránené územie NATURA 2000 - Poš	1	10	bW7	Nadmerný cestovný ruch v TANAPe pôsobí negatívne na tunajšie životné prostredie,	1,5	10,5
aS8	Natura 2000 Trstinné lúky ako súčasť NAPANTu	1,5	11,5	eW8	Nadmerná výstavba v chránených územiach TANAPu	1,5	12
aS9	Existencia chráneného územia Stredný tok Popradu	1,5	13	aW9	Nezavedený integrovaný systém dopravy v regióne UMR	1,5	13,5
bS10	Vysoký stupeň plynifikácie regiónu	1,5	14,5	fW10	nedoriešená likvidácia a využitie bioodpadu,	1,5	15
				fW11	nedobudované zberné dvory pre separovaných zber	1,5	16,5
				dW12	zlý technický stav verejných vodovodov v meste a okolitých obciach	1,5	18
				bW13	Nízky stupeň zásobovania pitnou vodou (cca. 70 - 80 %)	1,5	19,5
				dW14	Nízky stupeň odkanalizovania obcí - 60 - 70 %	1,5	21
	Spolu		14,5		Spolu		21,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dôsledné plnenie kvalitatívnych stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva,	1,5	1,5	T1	zníženie biodiverzity,	1,5	1,5
O2	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových tokov a podzemných vôd,	1,5	3	T2	nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,	1	2,5
O3	zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	1,5	4,5	T3	nárast množstva vyvázaných odpadov,	1,5	4
O4	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	6	T4	nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,	1,5	5,5
O5	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody,	1,5	7,5	T5	neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,	1,5	7
O6	obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy,	1,5	9	T6	zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja,	1	8
				T7	ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd,	1,5	9,5
				T8	zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,	1,5	11
				T9	tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny,	1,5	12,5
				T10	radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,	1,5	14
	Spolu		9,0		Spolu		14,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 14 10	21 5 Stratégia WO 9
T hrozby	Stratégia ST	14 Stratégia WT

V oblasti environmentálnej prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí región UMR okresu **Kežmarok** využiť silné stránky a využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných na riešenie hlavných **environmentálnych záťaží spojených s rizikovými skupinami obyvateľstva**, priemyselnou činnosťou, problémov spojených s **nedostavanou kanalizačnou sieťou**. Problémom ostáva naďalej nedoriešený systém separovania TKO ako aj využívanie BRKO. Vzhľadom na prítomnosť lokalít NATURA 2000, **Belianskych Tatier** je potrebné riešiť aj znečistenie tunajších vodných tokov a riešenie rovnováhy medzi ochranou životného prostredia a poľnohospodárskou činnosťou. Dôležitou otázkou bude aj ochrana vodných zdrojov a rekonštrukcia a dostavba vodovodnej infraštruktúry (V okrese **Kežmarok** je potrebné dobudovanie Belianskeho skupinového vodovodu Výborná – Vojňany – Podhorany - Toporec – Bušovce – Spišská Bela – Krížová Ves s napojením rómskych osád a ukončenie výstavby skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková v celom rozsahu) v meste a okolitých sídlach.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - chránené územia
- b - vodné zdroje a vodné toky
- c - ochrana a stav ovzdušia

slabé stránky

- a - ochrana a stav ovzdušia
- b - cestovný ruch a jeho environmentálne dopady
- c - životné prostredie a rizikové skupiny obyvateľstva
- d - pitné vody a nakladanie s odpadovými vodami
- e - hospodársky rozvoj a ochrana životného prostredia
- f - odpadové hospodárstvo

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

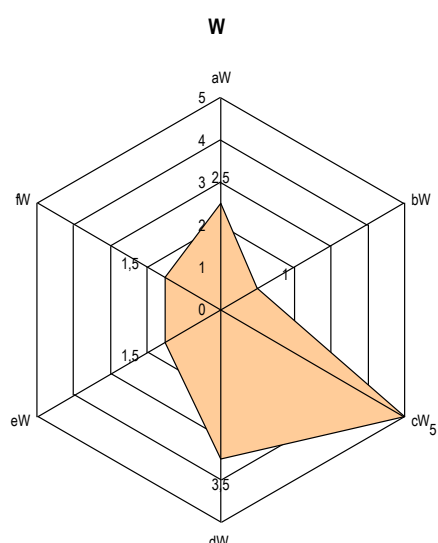
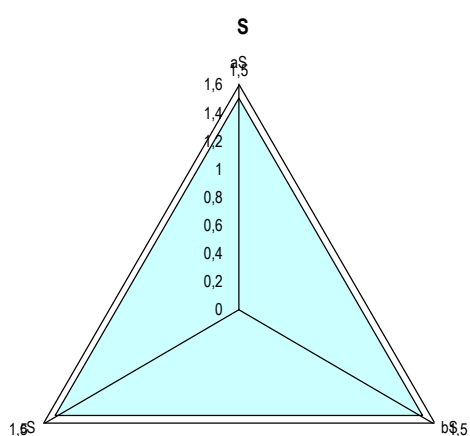
- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	S	S	S	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0,5	0,5				1,5	1
bS	0,5	-	0,5	0,5				1,5	1
cS	0,5	0,5	-	0,5				1,5	1
dS				-					
S					-				
S						-			
S							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	W	Suma	Váhy
aW	-	1	0	0,5	0,5	0,5		2,5	3
bW	0	-	0	0	0,5	0,5		1	5

cW	1	1	-	1	1	1		5	1
dW	0,5	1	0	-	1	1		3,5	2
eW	0,5	0,5	0	0	-	0,5		1,5	4
fW	0,5	0,5	0	0	0,5	-		1,5	4
W							-		

Hlavnou prioritou v oblasti Environmentálnej v regióne UMR je ochrana prírody v rámci TANAPu, ochrana vodných zdrojov, zdrojov pitnej vody, zásobovanie obyvateľov nezávadnou pitnou vodou, ako aj nadväzujúca infraštruktúra s priamym dopadom na vodné toky a zdroje - komplexne vybudovaná kanalizačná sieť, resp. environmentálne vhodné odkanalizovanie rozptýlených oblastí individuálnym spôsobom. Prioritnou musí byť aj ochrana chránených lokalít NATURA 2000 a ostatných významných prírodných lokalít a zavádzanie moderných technológií v oblasti výroby, energetiky, **integrovaných systémov** dopravy atď... Samostatným problémom je riešenie problémov, nielen environmentálnych, spojených s existenciou "satelitov" podtatranských samospráv s rizikovými skupinami obyvateľstva.

Problémová analýza UMR

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov Tatranského regiónu UMR Poprad Svit Kežmarok a jeho jednotlivých častí. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHRSR IUS POSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim mestá zahrnuté do IUS poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb na integrovanom prístupe.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok regiónu je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam regiónu sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Región UMR je súčasťou vyššieho územného celku Prešov. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v UMR:

Hlavné disparity PK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne;
- nevyhovujúca štruktúra/koncentrácia priemyslu;
- zaostávajúce miestne hospodárstvo;
- nízka produktivita práce v sektore priemyslu;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania v oblasti služieb;
- nedobudovanie siete inštitúcií poskytujúcich služby podnikateľom;
- nedostatočné využívanie e-služieb, chýbajúca koordinácia využitia súčasných prenosových služieb a nerozvinuté e-služby (nielen verejné);
- nedostatočný koncepčný prístup k využívaniu potenciálu pre turizmus;
- nízka produktivita práce v sektore služieb;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia, nedostatočná a nejednotná rozvinutosť, medzinárodnej a regionálnej informačnej siete;
- nedostatočne vybudovaná infraštruktúra rýchlostných komunikácií;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny;
- pomalý rozvoj dopravnej infraštruktúry;
- vysoká energetická náročnosť kľúčových odvetví regionálnej ekonomiky;
- nedostatočné investície do tvorby krajiny a protipovodňovej ochrany;
- nedostatočná pozornosť ekologickým záťažiam;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- nedostatočná kvalita (dostupnosť, efektívnosť) všetkých typov vzdelávania v kontexte celoživotného vzdelávania;
- nízka miera využívania nových, inovatívnych programov na podporu zamestnanosti, vrátane financovania týchto aktivít;
- nízka miera využívania pracovných síl;

- vysoký podiel dlhodobozamestnaných na celkovej počte nezamestnaných;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- pretrvávajúci trend vysokého podielu dlhodobozamestnaných vo vybraných sociálnych skupinách;
- pretrvávajúca nízka adaptabilita pracovnej sily;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov rómskej populácie.

Hlavné faktory rozvoja PK:

v pôdohospodárstve

- vhodné podmienky pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v rámci SR - obzvlášť v UMR;

v priemysle

- rozvoj eko-priemyslu a čistých technológií najmä v MSP;
- podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach;
- možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce v priemyselnej výrobe;
- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;
- budovanie RIC so zameraním na transfer inovácií, zelenú ekonomiku a ekologické technológie;

v službách

- atraktívny potenciál a zvyšujúci sa záujem o turizmus;
- začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how;
- rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach;
- zakladanie rodinných firiem v oblasti služieb a rozvoj telepráce na zvýšenie zamestnanosti;
- existujúca sieť poradenských a podporných inštitúcií pre malých a stredných podnikateľov;
- rozvíjajúci sa systém podpory MSP (inkubátory, informačné a poradenské služby);

v technickej infraštruktúre

- dostatočný potenciál pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie;
- vysoký dopravný potenciál, výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie na nové trhy (D1, letisko Poprad, železničná doprava);
- vysoký podiel chránených území k celkovej rozlohe – atraktívne prírodné prostredie (TANAP),

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;
- vysoký podiel stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva/ možnosť profesijnej mobility;
- vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
- vytvorenie metropolitného centra Košice – Prešov;
- schopnosť obojstrannej komunikácie obyvateľstva v prihraničných oblastiach, cezhraničná spolupráca.

Na základe uskutočnej SWOT analýzy jednotlivých okresov UMR možno definovať hlavné disparity a hlavné faktory rozvoja podľa analýzy priorít, ktoré prezentujú nasledujúce grafy.

Špecifické potenciály, problémy a výzvy pre UMR:

Potenciály:

- Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva – kvalifikovaná pracovná sila
- Kompaktnosť sídla – dostupnosť územia – koncentrácia obyvateľstva
- Tatry a ciele cestovného ruchu v okolí UMR
- Koncentrácia pracovných príležitostí v mestách (v rámci regiónu) – ekonomická štruktúra územia
- Poloha UMR - multimodálne dopravné koridory (letisko, D1, železničný koridor)
- Prírodné podmienky (Národný park, vodné zdroje)
- Cezhraničné väzby - blízkosť Poľska
- Kultúrno-historické dedičstvo
- Priestorové kapacity na nové rozvojové plochy

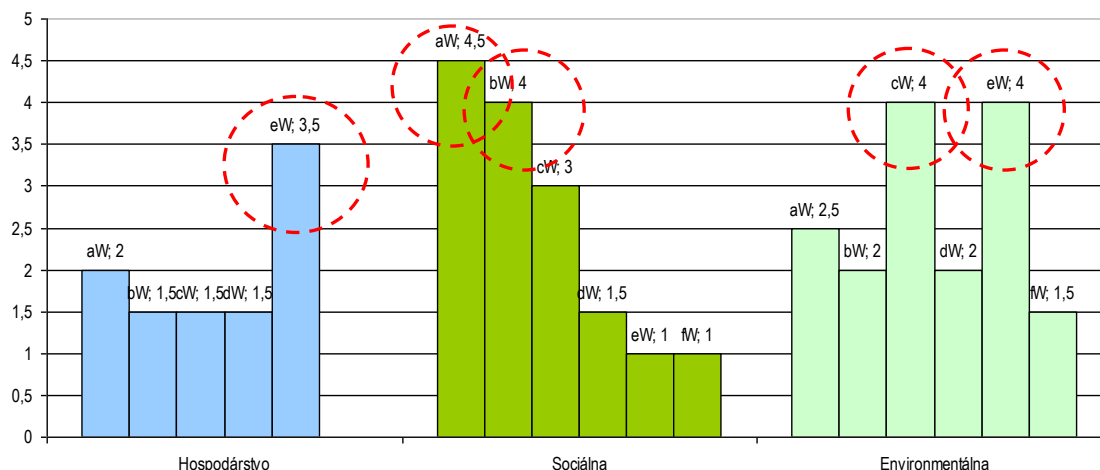
Výzvy:

- Atraktívne prostredie pre rezidentov s vysokou kvalitou zelene (bývanie, verejné priestory).
- Turizmus a cestovný ruch
- Šport a zdravý životný štýl
- Kultúra – kultúrne centrum a podujatia
- Vysoké školstvo (zameranie CR a iné) a Kompetenčné centrum (veda a výskum).
- Zeleň ako prvok atraktivity - sieť prvkov zelenej infraštruktúry

Problémy:

- Demografický trend – pokles populácie, starnutie
- Športová a kultúrna infraštruktúra
- Marginalizované skupiny obyvateľov
- Adaptabilita územia na zmenu klímy
- Absencia koncepcie rozvoja územia UMR

Okres Poprad

Hospodárska oblasť

Na základe uskutočnenej analýzy možno predpokladať najvhodnejší smer ďalšieho vývoja v oblasti terciárneho sektora s väzbami na cestovný ruch, jedinečný prírodný potenciál TANAPu, kultúrno historický potenciál Popradu, Spišskej Soboty. Primárny sektor je potrebné smerovať hlavne do oblasti lesníctva, k čomu sú vytvorené aj podmienky a poľnohospodársku produkciu bez kolízie s cestovným ruchom a ochranou prírody. Tieto činnosti by mali byť čiastočne integrované aj do služieb cestovného ruchu (agroturistika). Sekundárny sektor priorityne smerovať do tradičných väčších odvetví - strojársky priemysel, textilnú, elektrotechnickú a potravinársku výrobu, s akcentom na eväčšiu ekologizáciu výroby. Ďalej je potrebné orientovať sa na menšie, ekologicky nezávadné prevádzky s počtom zamestnancov do 250 (malé a stredné podniky), ktorý by mali doplniť existujúcu sieť dodávateľských reťazcov nielen výroby ale aj služieb cestovného ruchu. V oblasti cestovného ruchu bude jednou zo základných priorít dostavba **infraštruktúry na zlepšenie dostupnosti TANAPU integrovaným spôsobom**, ako významného prvku s nadregionálnym dosahom. Aktivity bude potrebné budovať v zmysle doplnenia ponuky TANAPu, ktorá bude slúžiť ako sekundárna ponuka nielen v prípade zlých poveternostných podmienok. Ďalšími prioritami bude podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energií, znižovanie energetickej náročnosti budov, dostavba kľúčovej dopravnej infraštruktúry významnej z hľadiska UMR, podpora budovania regionálnych cyklotrás, atď.

Sociálna oblasť

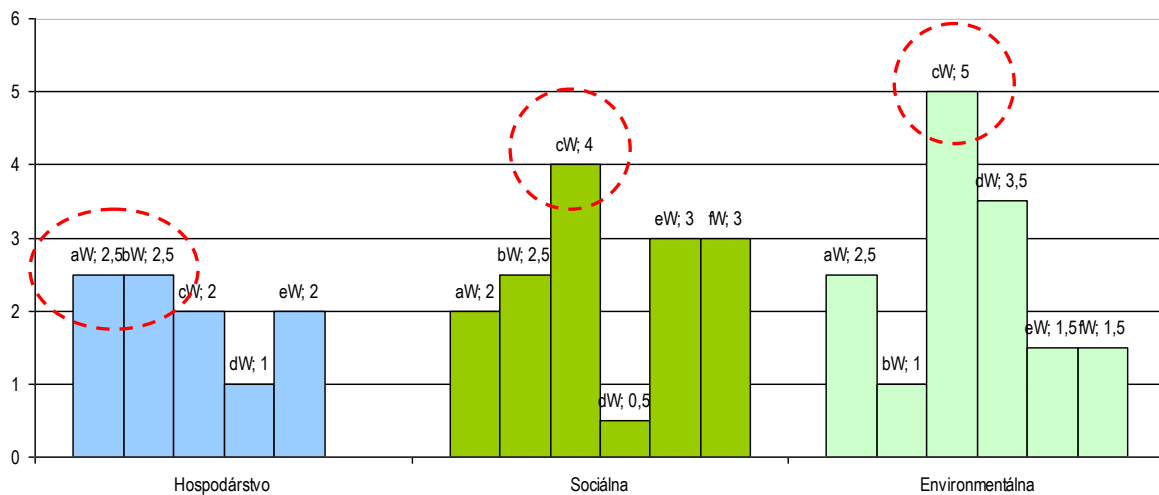
Ako prezentujú predchádzajúce tabuľky, hlavnými faktormi rozvoja sú pre región UMR Poprad kultúrne služby prezentované historickými hodnotami, historicky a tradične formovaný systém vzdelávania od predškolskej výchovy po stredné školstvo zamerané na na odvetvia späté s regiónom (priemysel, textilná výroba, potravinárska výroba, ...), ako aj služby v oblasti zdravotníctva a starostlivosti o seniorov, služby zabezpečujúce sociálnu inklúziu - **Komunitné centrá**. V nadväznosti na kultúrno - historický potenciál je potrebné rozvíjať aj oblasť športovej infraštruktúry jednak viazanej na prírodné danosti regiónu (cyklistika, lyžovanie, turistika) ako aj na infraštruktúru vyššieho významu (napr. **verejné kúpaliská nadväzujúce na vzdelávací systém v rámci UMR**

- tréningové a výučbové procesy, plavárne, tréningové športové plochy kolektívnych a individuálnych športov - **tenisové centrá, skateboardové a atletické areály**, významnejšie športové ihriská a štadióny, **multifunkčné ihriská**). Dôležitá je starostlivosť a rozvoj kultúrnej infraštruktúry - **dom kultúry Tatranská Lomnica**.

Environmentálna oblasť

Hlavnou prioritou v oblasti Environmentálnej v regióne UMR okresu Poprad je ochrana vodných zdrojov, zdrojov pitnej vody, zásobovanie obyvateľov nezávadnou pitnou vodou, ako aj nadväzujúca infraštruktúra s priamym dopadom na vodné toky a zdroje - komplexne vybudovaná kanalizačná sieť, resp. environmentálne vhodné odkanalizovanie rozptýlených oblastí individuálnym spôsobom. Významnou environmentálnou záťažou sú "satelity" podtatranských obcí s rizikovým obyvateľstvom. Prioritnou musí byť aj ochrana chránených lokalít NATURA 2000, TANAPu a ostatných významných prírodných lokalít. V rámci environmentálnej oblasti je potrebné kultivovanie verejných priestranstiev a priestorov - historické námestia a oddychové zóny (**Rekonštrukcia námestia sv. Egídia v Poprade, Revitalizácia námestia J. A. Baťu (Svit)**).

Okres Kežmarok

Hospodárska oblasť

Prioritnou oblasťou riešenia v UMR okrese Kežmarok je skvalitnenie dopravnej dostupnosti mesta Kežmarok, obcí, ako aj stredísk cestovného ruchu mimo hlavných centriér TANAPu.

Priemysel je potrebné lokalizovať a ďalej rozvíjať v už existujúcich priestoroch hlavne väčších sídel, ako je okresné mesto **Kežmarok** a väčšie obce s dobrou dostupnosťou na hlavnú dopravnú tepnu D1 a železničnú infraštruktúru. Ostatné obce je potrebné rozvíjať v smere doplnkových služieb základnej ponuky cestovného ruchu, ktorú ponúka národný park Vysoké Tatry. Dôležitou súčasťou tejto časti UMR je **lesné hospodárstvo a drevovýroba**. V tomto smere je potrebné uplatňovať ekologické a trvalo udržateľné prístupy. Významná je v tomto prípade aj poľnohospodárska produkcia zameraná na rastlinnú a živočíšnu výrobu. Určité oblasti poľnohospodárskej produkcie, lesníctva a drevovýroby je potrebné v rozumnej miere integrovať do komplexnej ponuky cestovného ruchu. Na druhej strane je potrebné **zabrániť kolízii poľnohospodárskej výroby a služieb cestovného ruchu** (napr. kolízia živočíšnej výroby a jej negatívnych externalít).

Ďalšími prioritami bude podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energií, znižovanie energetickej náročnosti budov, **dostavba kľúčovej dopravnej infraštruktúry** významnej z hľadiska UMR. Optimálne podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie sú v záujmovom území mesta v priestore

Vysokých Tatier. Na území mesta **Kežmarok** sa navrhuje nasledovné riešenie rekreačných nárokov obyvateľov: krátkodobá rekreácia denná rekreácia na zastavanom území mesta a na jeho administratívno- správnom území, koncom týždňová rekreácia na riešenom a záujmovom území mesta v prímestských rekreačných strediskách. Dlhodobá rekreácia - dovolenková rekreácia v rekreačných krajinných celkoch **Vysokých Tatier a Levočských vrchoch** a v jestvujúcich strediskách rekreácie a cestovného ruchu ostatných samospráv v UMR.

Sociálna oblasť

Priority v oblasti sociálnych služieb v širšom zmysle je potrebné smerovať k budovaniu kvalitnej ponuky vzdelávacích služieb od predškolskej výchovy po strednú odbornú úroveň. V rámci nadregionálnej ponuky je potrebné zachovať špecializované zariadenia zamerané na starostlivosť a vzdelávanie detí so špeciálnymi potrebami (MRK). V rámci priorít je potrebné zamerať sa na rozvoj dostupnej ponuky základných zdravotníckych služieb a v udržateľnej miere špecializovanej zdravotnej starostlivosti. Z regionálneho hľadiska v rámci okresu Kežmarok je potrebné budovanie spoločných zariadení sociálnych služieb, ktoré vytvoria priestor pre starostlivosť o seniorov a dostupnosť služby pre viaceré blízko alokované samosprávy, infraštruktúru podporujúcu tradičné remeslá (ktoré slúžia ako prostriedok zapojenia MRK do trhu práce). V neposlednom rade je potrebné rozvíjať oblasti spojené s racionálnym trávením voľného času detí, mládeže, ale aj dospelých - cyklotrasy, športové areály a rekreačné strediská regionálneho a nadregionálneho významu (ako prevencia kriminality a civilizačných chorôb).

Environmentálna oblasť

Prioritou v oblasti životného prostredia je ochrana vodných zdrojov, rekonštrukcia a dostavba verejných vodovodov a kanalizácií v obciach okresu Kežmarok. Významným prvkom životného prostredia je ochrana genofondovo významných lokalít nielen NATURA 2000, ale aj zasahujúceho TANAPu. Zhoršenú emisnú situáciu je potrebné riešiť znížením energetickej náročnosti budov a modernizáciou tepelných zdrojov a ekologizáciou tunajšej výroby.

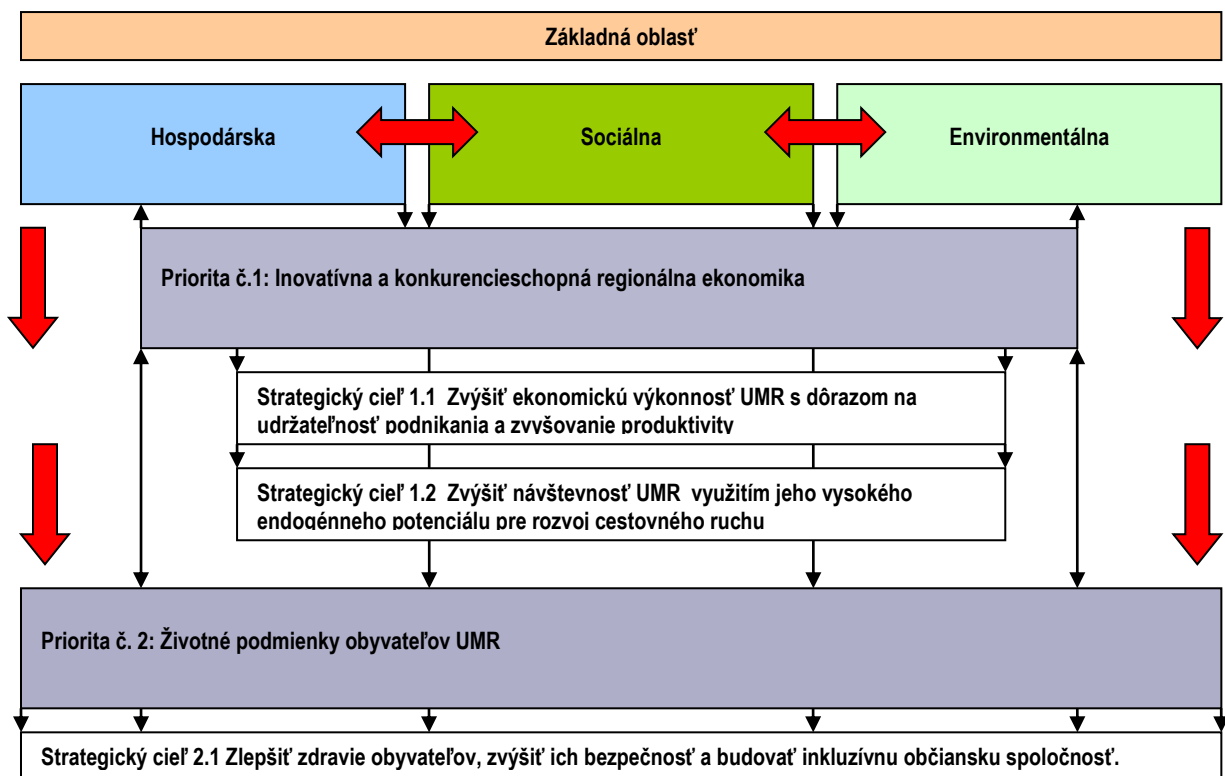
Stanovenie prioritných oblastí - Integrovaných územných investícií

Integrované územné investície v rámci UMR je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné oblasti.

Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v metách Poprad, Svit, Kežmarok a Vysoké Tatry a pridružených obciach.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku ochrany chránených území nielen TANAPu, zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia, resp. zásobovanie pitnou vodou. Integrovaným sôpôsobom sa prelína s ostatnými oblasťami - hospodárska - **integrovaná** doprava, sociálna - **integrovaný** prístup k **environmentálnemu vzdelávaniu, sociálnej inklúzii, kultúre a športu**, ktoré majú nepriamy vplyv na životné prostredie prostredníctvom pozitívnych externalít.

Vnútoraná štruktúra Integrovanej územnej investície:

